

16. VARSTVO JABLAN IN HRUŠK - 29.03.2024 07:21 - Zaključeno

Fenološka faza

Na območju Celjske regije jablane v povprečju na opazovane lokacije in sorte zaključujejo fenološko fazo zelenega popka D2 (BBCH 56) in prehajajo v fazo rdečega popka E (BBCH 57), medtem ko zgodaj cvetoče sorte (Carjevič, Idared) že vstopajo v stadija balona E2 (BBCH 59).

Hruške so v fenološki fazi E (BBCH 57) do E2 (BBCH 59).

Jablanov škrlup

Ob padavinah med 27. in 29. marca je na opazovanih sadjarskih lokacijah padlo od 2,5 (Bistrica ob Sotli) do 20,8 mm (Braslovče) dežja. Na vseh lokacijah (izjema Bistriva ob Sotli) so izpolnjeni pogoji za močno okužbo z jablanovim škrlupom. Tudi v naravi smo zabeležili močan izbruh askospor.

Glavnina sadjarjev je pred zadnjimi padavinami uspešno opravila preventivno škropljenje z enim od kontaktnih pripravkov. V kolikor vam to ni uspelo je zdaj zadnji čas, da opravite škropljenje s pripravki iz skupine anilinopirimidinov kot so: **Chorus 50 WG** (0,45 kg/ha), **Batalion 450 SC** (0,7 – 1 L/ha), **Pyrus 400 SC** (1 L/ha) ali **Pyramid, Scala, Avalon, Erune 40 SC, Pretil** vsi v odmerku 0,375 L/višinski m krošnje/ha - max. 1,125 L/ha, ki jim dodate enega od kontaktnih fungicidov na osnovi a.s. ditianon kot so: **Delan Pro** (2,5 L/ha), **Alcoban** (0,75kg/ha) ali **Delan 700 WG** (0,75 kg/ha). Takoj po padavinah lahko uporabite tudi pripravek na osnovi a.s. dodin **Syllit 400 SC** (1,9 L/ha), ki ga je mogoče uporabiti preventivno ali kurativno.

Opozorilo: Sredstva Syllit 400 SC se ne sme mešati z močljivimi žvepli, bordojsko brozgo, s sredstvi, ki vsebujejo aktivne snovi kaptan, fenoksikarb, cink ali baker, apno, s sredstvi alkalne pH reakcije ter foliarnimi gnojili na osnovi morskih alg, cinka ali bakra. O možnostih mešanja z drugimi fitofarmacevtskimi sredstvi se je treba posvetovati z imetnikom registracije oziroma zastopnikom.

Glede na napoved zelo toplega vremena od koncu tedna, lahko pričakujemo hitro napredovanje fenološkega razvoja. Ob napovedi padavin v začetku prihodnjega tedna prav tako pričakujemo močnejše izbruhe askospor ter izpolnjene pogoje za nove okužbe z jablanovim škrlupom. V kolikor bodo vremenske razmere dopuščale, nadaljujte s preventivnim pristopom škropljenja jablan in hrušk proti škrlupu in ga približajte naslednjim padavinam. Priporočamo, da uporabite kontaktne oz. površinske fungicide na osnovi a.s. ditianon kot so: **Delan Pro** (2,5 L/ha), **Alcoban** (0,75kg/ha) ali **Delan 700 WG** (0,75 kg/ha). Naštete pripravke je smiselno uporabiti v kombinaciji z enim od pripravkov z skupine anilinopirimidinov kot so: **Chorus 50 WG, Batalion 450 SC, Pyrus 400 SC, Pyramid, Scala, Avalon, Erune 40 SC** ali **Pretil**. Škropljenje lahko opravite tudi s pripravkom **Faban** (1,2 L/ha). Pripravek vsebuje kombinacijo aktivnih snovi pirimetanil in ditianon, zato mu ni potrebno dodati kontaktnega fungicida.

V ekološki pridelavi se lahko uporabi pripravek **Curatio** – žvepleno apnena brozga, ki ima dovoljenje za nujne primere in ga smejo uporabiti samo poklicni pridelovalci, ki so registrirani za ekološko pridelavo.

Uporaba sistemskih IBE pripravkov na osnovi aktivne snovi difenkonazol kot sta: **Score 250 EC** (0,2 L/ha) ali **Difcor 250 EC** (0,2 L/ha) ali na osnovi a.s. mefentriflukonazol **Revyona** (1,3 L/10.000 m² tretirane površine listne stene, pri čemer je največji dovoljeni odmerek 2 L/ha) v kombinaciji s kontaktnimi fungicidi bi bila **smiselna samo v primeru ekstremnih razmer, če bi od zadnjega škropljenja minili štirje (96 ur) dnevi in bi bilo listje skupaj mokro več kot dva dni ter bi padlo več kot 20 mm dežja**. Pripravek Revyona se poleg zatiranja jablanovega in hruševga škrlupa uporablja tudi za zmanjševanje okužb jablanove pepelovke. V primeru takšni razmerah, lahko uporabite tudi pripravek **Difol** (3,5 L/ha), ki vsebuje aktivni snovi difenokonazol in folpet. Sredstvo se uporablja predvsem preventivno, ima pa izraženo tudi kratko kurativno delovanje.

Uporaba pripravkov na osnovi močljivega žvepla vpliva na zmanjšanje infekcijskega potenciala **jablanove pepelovke** in je **učinkovita v toplem vremenu (temperature nad 15°C)**. Zato pri sortah, ki so občutljive na pepelovko in temperaturah nad 15°C dodajte enega od pripravkov na osnovi močljivega žvepla kot so: **Cosan, Pepelin, Kumulus DF, Microthiol specilal, Microthiol disperss Thiovit jet, Vindex 80 WG, Sulfar**, ali **Vertipin**.

Rdeča sadna pršica

V nasadih, kjer je bil pri pregledu lesa presežen prag škodljivosti na prisotnost zimskih jajčec rdeče sadne pršice in kjer niste opravili škropljenja z oljnimi pripravki, lahko do fenološke faze rdečega popka (BBCH 57) uporabite akaricid **Apollo 50 SC** (0,4 L/ha). Za učinkovitejše delovanje mu dodajte mineralno olje v odmerku do 10 L/ha.

Tisti, ki imate težave z obvladovanjem **ameriškega kaparja** na jablanah in hruškah in niste opravili škropljenja z mineralnim oljem, lahko uporabite **pred cvetenjem** (v fenološki fazi BBCH 57-59) za omejevanje številčnosti populacije pripravke **Harpun**. Odmerek pri posamičnem tretiranju ne sme preseči 0,5 L/ha.

Harpun ima na hruškah tudi dovoljenje za zmanjševanje številčnosti populacije **hruševih bolšic** (*Cacopsylla* spp.), v odmerku 1 L/ha, pri porabi vode 600 do 1000 L/ha in deluje na ličinke L1 do L3 razvojnega stadija.

OPOZORILO: Sredstvo se lahko na istem zemljišču na jablanah uporabi največ dvakrat v eni rastni dobi! Če se s sredstvom tretira

jablane pred cvetenjem enkrat, je nato za zatiranje jablanovega zavijača dovoljeno samo eno tretiranje.

Začnite s pregledi nasadov na prisotnost listnih uši in krvave uši.

Jablanova travna uš (temnejše zelene barve) se že izlega, a ker ne povzroča velike škode jo ni potrebno posebej zatirati. Pri pregledih travno uš pogosto zamenjujemo z jablanovo zeleno ušjo, ki je svetlejša zelene barve in se običajno pojavi po cvetenju, v fazi intenzivne rasti poganjkov.

V tem času bodite predvsem **pozorni na pojav mokaste uši in krvave uši**. Pri pregledih cvetenih šopov trenutno mokaste uši še ne najdemo. Krvava uš, ki je prezimila v krošnji na vejah večletnega lesa, pa je že aktivna.

Mokasta uš

V kolikor boste na 100 pregledanih poganjkov našli 1-2 koloniji mokaste uši, svetujemo da pred cvetenjem, v fenološki fazi stadija balona (BBCH 59), opraviti škropljenje.

Pri izbiri pripravkov je priporočljivo pred cvetenjem dati prednost pripravkoma na osnovi aktivne snovi flonikamid kot sta **Teppeki** ali **Afinto** v odmerku 0,14 kg/ha pri porabi vode 500 L na višinski meter krošnje na ha, ki imata stransko delovanje tudi na **krvavo uš**. V **stadiju balona** je za zatiranje mokaste uši mogoče uporabiti tudi pripravek **NeemAzal-T/S** v odmerku 1,5 L/ha na meter višine krošnje in porabi 300 do 500 L vode na ha na meter višine krošnje, pri čemer najvišji odmerek pri enem tretiranju ne sme presegati 4,5 L/ha.

Pripravek je registriran tudi v ekološki pridelavi.

Za zatiranje mokaste uši lahko v mladih nasadih jablan oz. do največje višine krošnje 2 m, v fenološki fazi BBCH 56 – 59, uporabite tudi pripravek **Sivanto prime** (najvišji dovoljen odmerek 0,4 L/ha).

Ciljna strategija zatiranja krvave uši je usmerjena v čas po cvetenju, o čemer vas bomo obveščali.

Jabolčna grizlica začne letati tik pred začetkom cvetenja. Zato v **stadiju balona E2 (BBCH 59)** za spremljanje naleta **izobesite bele lepljive plošče**. Plošče dimenzije 0,2 x 0,3 m izobesite pri tistih sortah, ki prve cvetijo in dovolj visoko, da so dobro vidne. Pri spremljanju bodite še posebej pozorni na tisto stran plošče, ki je obrnjena proti soncu. Prag škodljivosti je **20 do 30 grizlic na posamezno ploščo**. O spremljanju naleta in optimalnem času zatiranja vas bomo obveščali.

OPOZORILO: Zaradi nevarnosti posameznih pripravkov za čebele je pred uporabo le teh potrebno prebrati in upoštevati navodila za uporabo! V primeru uporabe sredstev nevarnih za čebele, je pred škropljenjem potrebno po mulčiti oziroma pokositi podrast in škropljenje opraviti v večernem ali nočnem času, ko so čebele v panjih. Upoštevati je potrebno tudi predpise s področja varstva voda in predpisane razdalje od voda I. in II. reda.

Datum objave obvestila: 29.03.2024 07:21

Obvestilo prognostičnega centra: Celjska in Koroška regija/Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije

Objavil/a: Alenka Ferlež-Rus

Pripravila: **Alenka Ferlež-Rus**

[Seznam registriranih FFS](#)

